

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/292/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512211373
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512211373.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Profidebt Slovakia, s.r.o, so sídlom v Bratislave, Mliekarenská 10, IČO 35 925 922, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GUNIŠ & PARTNERS, so sídlom v Bratislave, Klincová 37/B, proti žalovanej V. Q., A. M. B. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Stará Baštova č. 2, adresa na doručovanie : Budapeštianska 8, Košice, o zaplatenie 412,55 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 26. marca 2013 č.k. 8C/179/2012-60 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 26. marca 2013 č.k. 8C/179/2012-60 zastavil konanie. V právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovanou náhradu trov konania nepriznal. V právnom vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej, uložil žalobcovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluš, trovy konania v sume 25 € do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Nariadil Daňovému úradu Bratislava vrátiť žalobcovi súdny poplatok zaplatený v kolkových známkach v sume 17,80 €.

Zastavenie konania odôvodnil tým, že žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, pred začatím pojednávania, a preto konanie zastavil podľa § 96 ods. 1,3 O.s.p.. Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou dôvodil aplikáciou § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom rozhodol podľa § 142 ods. 2 prvá veta O.s.p. (správne malo byť § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. - poznámka odvolacieho súdu), podľa ktorého ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Základným predpokladom, za splnenia ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania je účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. V danom prípade vedľajší účastník na strane žalovanej vzniesol námietku premlčania práva. Po doručení podania, ktoré obsahovalo námietku premlčania práva žalobcovi dňa 20. februára 2013, žalobca podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 26. februára 2013, vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť. Súd vyslovil dôvodný predpoklad, že k späťvzatiu žaloby žalobcu primäla vznesená námietka premlčania práva vedľajším účastníkom, a preto úkon vedľajšieho účastníka vyhodnotil ako účelný, a trovy vedľajšieho účastníka považoval za účelne vynaložené. Zastavenie konania zavinil žalobca, a tak je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi účelne vynaložené trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia. Vedľajší účastník žiadal priznať náhradu trov konania za dva úkony právnej služby á 29,87 € (prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k žalobe)

a 2 x režijný paušál á 7,63 €, spolu 75 €. Súd priznal 1/3 z celkovej uplatnenej sumy, t.j. 25 € dôvodiac, že súdu je zo súdnej praxe a z jeho rozhodovacej činnosti známe, že advokát JUDr. Ladislav Mikluš zastupuje vedľajšieho účastníka v obdobných veciach v desiatkach až stovkách v iných sporov, a nejde o vzťah na základe individuálneho plnomocenstva len pre predmetnú vec. Vzhľadom na totožný právny problém je pracovnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť jednotlivých úkonov právnej pomoci značne znížená. Po citácii § 150 ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím na drobný spor, ako aj na uvedené úvahy dospel súd k záveru, že v predmetnej veci treba považovať za primeranú náhradu trov konania zastúpenia v 1/3 z celkovej sumy. Vrátenie súdneho poplatku odôvodnil súd aplikáciou § 11 ods. 3,4,6 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti výroku uznesenia, ktorým súd priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 25 €, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnutý výrok uznesenia a nepriznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Uviedol, že priznanie náhrady trov konania právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi v tomto konaní, je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou trov konania. Uviedol, že nie je možné aplikovať zásadu úspechu v takomto konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania na vedľajšieho účastníka, lebo ten vo veci samej úspech alebo neúspech v tomto konaní nemal. Vyslovil názor, že úspech vedľajšieho účastníka nie je automaticky daný úspechom toho účastníka, popri ktorom vedľajší účastník v konaní vystupuje. Uplatnenie nároku na náhradu trov konania vedľajším účastníkom považoval žalobca za rozpor s dobrými mravmi. Zdôraznil, že vedľajší účastník je v tomto prípade združenie, ktoré je dostatočne odborne a personálne vybavené na ochranu práv spotrebiteľa. Namietal, že náklady na zastúpenie občianskeho združenia (vystupujúce ako združenie na ochranu spotrebiteľa) advokátom nie sú účelne vynaložené trovy a pre priznanie nároku na ich náhradu nie je žiaden právny dôvod podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Žiadal priznať náhradu trov konania.

Vedľajší účastník podal v zákonnej lehote odvolanie proti výroku uznesenia, ktorým mu neboli priznané trovy konania v plnej výške, t.j. 75 €. Navrhol zmeniť napadnutý výrok uznesenia a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 75 € a trovy odvolacieho konania v sume 22,75 €. Vyčítal súdu, že rozhodnutie založil za nesprávnom právnom posúdení veci. Výška trov konania vedľajšieho účastníka nedosahovala ani len výšku žalovanej pohľadávky; dosahovala iba 18 % zo žalovanej pohľadávky. V žiadnom prípade trovy konania niekoľkonásobne neprevyšovali pohľadávku žalobcu, a tak nebol dôvod na použitie § 150 ods. 2 O.s.p.. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. apríla 2012 sp. zn. 9Co/59/2012 a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 4. júna 2012 vo veci Banco Español C-618-10. Vyslovil názor, že v danom prípade bol súd povinný priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v plnej výške, lebo aj náhrada trov konania v plnej výške je jedným z prostriedkov, ako možno „odstrániť“ žalobcu od podávania ďalších nedôvodných žalôb, a môže pri jej dôslednom uplatnení zo strany súdov zabrániť ďalšiemu súvislému a masívnemu uplatňovaniu neprijateľných zmluvných podmienok proti spotrebiteľom. Do pozornosti dal aj rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie Cofidis C-473/00, v ktorom súd konštatoval, že všeobecný súd nemá aplikovať a prihliadať na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenej Smernicou Rady 93/13/EHS. Poznamenal, že vďaka činnosti vedľajšieho účastníka nebol spotrebiteľ zaviazaný na plnenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak žalobca cielene a účelovo skúša proti obrovskému počtu spotrebiteľov svoje neopodstatnené nároky, nie je žiaden rozumný a legitímny dôvod pri rozhodovaní o trovách konania žalobcu práve z dôvodov hodných osobitného zreteľa (ho) od trov konania akokoľvek odbremeniť. Ak však žalobca neriskuje proti vedľajšiemu účastníkovi ani náhradu trov konania, resp. zníženú náhradu trov konania, bude si naďalej uplatňovať nároky takého charakteru, lebo sa mu to ekonomicky vyplatí.

Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas žalobca a vedľajší účastník podľa § 204 ods. 1 O.s.p., proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.) preskúmal uznesenie v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, ako aj žalobcu, nie sú dôvodné.

Výroky uznesenia, ktorými bolo konanie zastavené, rozhodnuté o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou a vrátení súdneho poplatku, odvolaniami napadnuté neboli, a tak nadobudli právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho prieskumu bol len výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej (OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice).

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť (§ 150 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 €, od toho okamihu ide o drobný spor.

Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

- a/ osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
- b/ sociálneho zabezpečenia,
- c/ konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
- d/ vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e/ konania o dedičstve,
- f/ konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g/ konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h/ sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovných vzťahov,
- i/ ochrany osobnosti (§ 200ea ods. 2 O.s.p.).

Citované ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia a v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Vymedzenie pojmu drobný spor je uvedené v citovanom ustanovení § 200ea ods. 1 O.s.p. Zákon v § 150 ods. 2 O.s.p. explicitne nevymedzuje, aký pomer sumy trov k sume pohľadávky treba považovať za neprimeraný. V prípadoch drobných sporov je teda na uváženie súdu, či v tom ktorom prípade ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke, a teda, či súd použije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, trovy konania zníži, prípadne vôbec neprizná. Toto posúdenie, spolu so závermi na to nadväzujúcimi, musí byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúcim kritériom pre rozhodnutie o náhrade trov konania je posúdenie trov predovšetkým z hľadiska účelnosti ich vynaloženia a až následne posúdenie primeranosti trov konania voči samotnej pohľadávke, ktorou je istina, t.j. suma žalobou uplatneného nároku bez príslušenstva.

Nepatričná je argumentácia vedľajšieho účastníka, že trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke len vtedy, ak prevyšujú uplatnenú pohľadávku. Dikcia § 150 ods. 2 O.s.p. totiž neobsahuje požiadavku prevýšenia pohľadávky trovami konania. Z ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. plynie jedine podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore. Táto situácia nastáva nielen vtedy, pokiaľ trovy konania v úhrne dosahujú vyššiu sumu, než samotná pohľadávka, alebo, keď sú s ňou takmer zhodné, ale aj v prípade, ako je tomu v prejednávanej veci. Žalobou bol uplatnený nárok na zaplatenie 412,55 € s príslušenstvom, teda ide o drobný spor, v rámci ktorého vedľajší účastník (v spore vystupujúci popri úspešnej žalovanej) si uplatnil voči neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania vo výške 75 €. Hodnota uplatnenej náhrady trov konania tak predstavuje 18 % z hodnoty uplatnenej istiny, a preto bolo namieste aplikovať aj ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. Za danej situácie okresný súd vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu uplatnených trov v plnej výške, ale len v rozsahu 1/3, t.j. v sume 25 €.

Odvolačný súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že nejde o prípad extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich náhradu trov konania, ani o jednostrannosť, či svojvôľu súdu prvého stupňa v interpretácii a aplikácii príslušného ustanovenia zákona, lebo jeho úvaha sa opiera o skutočnosti akceptovateľné pre daný prípad. Okresný súd zrozumiteľne uviedol, že využil moderačné právo upravené v § 150 ods. 2 O.s.p., ktorým je zmierniť následky právnych noriem vzťahujúcich sa na náhradu trov konania a vyhodnotil ho tak, že v danom prípade ide o neprimeranosť požadovanej náhrady trov konania vo vzťahu k hodnote, t.j. predmetu sporu. Uvedené okolnosti ho viedli k záveru, že trovy vedľajšieho účastníka je potrebné znížiť. Pri odôvodnení svojho právneho záveru sa pridržiaval ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., ktoré plne umožňuje zvoliť daný postup, teda úspešnému účastníkovi znížiť náhradu trov konania v drobnom spore. V rámci odôvodnenia okresný súd pri svojej úvahe vychádzal zo súdnej praxe a z jeho rozhodovacej činnosti, keď prihliadol na charakter sporu a na skutočnosť, že vedľajší účastník hromadne vstupuje do väčšieho množstva obdobných súdnych sporov. Tieto okolnosti boli preňho významné z hľadiska zvažovania rozsahu zníženia trov konania.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu na tieto skutočnosti pri aplikácii § 150 ods. 2 O.s.p. možno prihliadnuť, a aj tieto dôvody zvažovať pri rozsahu zníženia náhrady trov konania. S prihliadnutím na totožný právny problém (u advokáta), v danom prípade spotrebiteľského združenia, totiž prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ako aj právna náročnosť úkonov právnej služby v jednotlivých veciach je mimoriadne (značne) znížená. Vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí, sú znížené aj hotové výdavky. Aj spotrebiteľské združenie, ktoré takto v konaní s advokátom hromadne vstupuje do množstva súdnych konaní, má možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na poskytovanie svojich právnych služieb za podmienok, že združenie nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo zaujímavé z hľadiska odmeny advokáta. V záujme hospodárnosti konania, spotrebiteľské združenie v konečnom dôsledku aj vo svojom záujme, je priamo povinné vybrať advokáta, ktorý pristúpi na ekonomicky najmenej nákladné podmienky, pretože aj vedľajší účastník je povinný dbať na to, aby súdne konanie nebolo zbytočne zaťažované neadekvátnymi trovami konania. Ak pri „dohadovaní“ podmienok zastupovania advokátom dotknutej strany nebudú mať na zreteli hľadisko hospodárnosti súdneho konania, budú nútené znášať negatívny dopad možnej aplikácie moderačného práva súdu, zakotveného v § 150 ods. 2 O.s.p.

K odvolacím námietkam žalobcu ohľadom právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom odvolací súd uvádza nasledovné :

Združeniu podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom, a tento záver je základom pre posúdenie práva združenia na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Tento výklad základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 142 ods. 1 O.s.p. osobitne k náhrade trov konania vzniknutých právnu pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z výkladu Ústavy SR a zákona o ochrane spotrebiteľa je odvolací súd názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 146 ods. 2 O.s.p. (resp. § 142 ods. 1 O.s.p.), ktorý akcentuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má

právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnou pomocou poskytnutou advokátom. Táto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci, spočívajúce v zastúpení advokátom, boli zbytočné, resp. neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom.

Aj v prípade zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom platí, že vedľajšiemu účastníkovi možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t.j. trov nevyhnutných pre účelné bránenie práva účastníka, na strane ktorého vystupuje (v posudzovanej veci žalovanej), a to s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p..

Z dôvodov vyššie uvedených, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje napadnutý výrok uznesenia súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, výrok uznesenia o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní nebol úspešný ani vedľajší účastník, ani žalobca, a preto odvolací súd rozhodol, že nepriznáva žalobcovi, ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.